

TAČKA IV

**UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET – NIKŠIĆ**

VIJEĆU FILOZOFSKOG FAKULTETA

Komisija za ocjenu magistarskog rada Milice Jelić

**PRIPREMANJE VASPITAČA ZA INTEGRISANU NASTAVU U PRVOM RAZREDU
OSNOVNE ŠKOLE
IZVJEŠTAJ**

Milica Jelić, student postdiplomskih studija Studijskog programa za obrazovanje vaspitača na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, uradila je magistarski rad na temu:

**„PRIPREMANJE VASPITAČA ZA INTEGRISANU NASTAVU U PRVOM RAZREDU
OSNOVNE ŠKOLE“.**

Tema ovog rada je odobrena 12.05.2021. godine na sjednici Nastavno-naučnog vijeća Filozofskog fakulteta i odabrana je komisija za njegovu ocjenu, u sastavu: prof. dr Veselin Mićanović – Filozofski fakultet - Nikšić, prof. dr Tatjana Novović – Filozofski fakultet - Nikšić i prof. dr Dijana Vučković – Filozofski fakultet - Nikšić. Kandidatkinja je sa uspjehom (B) položila ispite predviđene nastavnim planom i programom magistarskih studija za obrazovanje vaspitača. Nakon temeljnog pregleda rada, Komisija podnosi Vijeću sljedeći izvještaj:

U uvodnom dijelu, kandidatkinja govori o osnovnom cilju integrisane nastave i primjeni savremenih metoda, oblika i sredstava za kvalitetan rad vaspitača. Milica Jelić ukazuje na potrebu da se učenik stavi u prvi plan realizacije nastavnog procesa, tj. da aktivno učestvuje u njemu. Ona u radu navodi da se pomoću integrisane nastave vrlo uspješno prevazilaze „propusti“ tradicionalne nastave, jer se maksimalno mogu ispoštovati razvojne specifičnosti djece, njihovi potencijali i mišljenja. Kroz zanimljive sadržaje i interakciju programskih sadržaja različitih predmeta, utiče se na veći nivo motivacije učenika za aktivno učenje. U integrisanoj nastavi vaspitači i učitelji mogu sami da kreiraju tok nastave, koja prije svega mora da se odvija na zanimljiv način, blizak načinu razmišljanja djeteta prvog razreda osnovne škole. Naravno, od stručnosti, sposobnosti i

kreativnosti vaspitača, kao i od njegovog iskustva, zavisi hoće li se integrisana nastava odvijati onako kako je to zamišljeno u ovom radu.

U prvom dijelu rada u okviru teorijskog pristupa, kandidatkinja daje prikaz nekih od najznačajnijih teorija integrisane nastave. U ovom dijelu rada, dati su prikazi početaka i prvih koraka u razvoju ove oblasti (Džon Djui, Kamenov). Objasnjen je značaj integrisane nastave koja se u vidu novih trendova pojavljuje u obrazovanju posljednjih godina. Milica Jelić ističe da za razliku od tradicionalnog, „izolovanog“ učenja predmeta, koji često nemaju zajedničkih sadržaja ili, ukoliko ih i imaju, među njima nije ostvarena korelacija, integrisana nastava se fokusira na povezivanje srodnih sadržaja vaspitno-obrazovnih područja.

Nakon sagledavanja fenomena integrisane nastave iz različitih perspektiva, uvažavajući različite pristupe i stanovišta teoretičara i praktičara u obrazovanju, kandidatkinja se u radu bavi učenicima, njihovim sposobnostima i interesovanjima koja su u centru integrisane nastave. U integrisanim vaspitno-obrazovnim aktivnostima djeca učestvuju s većim nivoom motivacije, samostalnosti, originalnosti i povjerenja u sopstvene snage. Kandidatkinja Milica Jelić ističe značaj primjene integrisane nastave u prvom razredu osnovne škole u cilju poboljšanja procesa učenja, povećanja stepena motivacije kod djece i omogućavanja boljeg transfera znanja. U radu se ističe činjenica da se integrisanom nastavom mogu ostvariti jaki uticaji na sve aspekte u razvoju djeteta.

U dijelu rada koji se odnosi na planiranje integrisane nastave, kandidatkinja ističe da integrисано tematsko planiranje podrazumijeva objedinjavanje sličnih sadržaja ili podtema u jedinstvenu cjelinu, uzimajući pritom u obzir prethodna stečena znanja i iskustva. Ovaj način planiranja prožima sadržaje iz dvije ili više programske aktivnosti. Može da se desi da se sadržaji razlikuju po tematici, ali uvijek postoji nit koja ih može povezati. Bazu uspješnog tematski integrisanog planiranja predstavlja komunikacija i saradnja između svih učesnika u vaspitno-obrazovnom procesu. U radu se posebno akcentuje sredina u kojoj djeca borave i priprema vaspitača za integriranu nastavu uz temeljno poznavanje sadržaja koji će se prezentovati djeci. U skladu sa tim, nameće se potreba kontinuiranog stručnog usavršavanja vaspitača za realizaciju integrisane nastave. Vaspitač bi trebalo da bude istraživač koji svakodnevno razmišlja o svom radu, kontinuirano isprobava načine i puteve stvaranja znanja u konkretnim uslovima u školi. Izvjesno je da se od vaspitača očekuje metodička kompetentnost u procesu pripremanja za integrisani nastavu. Kandidatkinja ističe da nastavnicike kompetencije predstavljaju kapacitet pojedinca

koji se ostvaruje kroz vršenje kompleksnih aktivnosti u toku vaspitno-obrazovnog rada. One obuhvataju skup određenih znanja, vještina i stavova nastavnika, kojima on utiče na unapređivanje cjelokupnog vaspitno-obrazovnog procesa. Kvalitetna škola zahtijeva od vaspitača da posjeduje izuzetno visok stepen opšteg i stručnog obrazovanja.

U radu, takođe, kandidatkinja govori o materijalno/tehničkoj pripremi koja podrazumijeva stvaranje optimalnih uslova za realizaciju nastavnog procesa. To se, prije svega, odnosi na pripremanje nastavnih sredstava i pomagala, odnosno, uređenje sredine za učenje. Sredina za učenje treba da omogući angažovanje djeteta u aktivnostima saznavanja, istraživanja i otkrivanja, da njeguje njegovu radoznalost kako bi dijete razvijalo kompetencije rješavanja problema i kreativno mišljenje.

U dijelu rada koji obrađuje saradnju učitelja i vaspitača u prvom razredu osnovne škole, Milica Jelić ističe da vaspitač i učitelj pristupaju pripremanju integrisane nastave profesionalno uz obostrani dogovor. Više različitih ideja najčešće znači i više rješenja problema. Raznovrsnost i različitost timskog rada između vaspitača i učitelja, preduslov su za jedan lijep i kreativan rad, koji dovodi do optimalnog rješenja i do postizanja cilja. Dosadašnja istraživanja ukazuju na to da timski rad nastavnika doprinosi većoj motivaciji učenika i boljem kvalitetu znanja, te da podržava razmjenu profesionalnih iskustava, podstiče kreativnost nastavnika i otvorenost za promjene. Kako bi se na što kvalitetniji način integrisali nastavni sadržaji u prvom razredu osnovne škole, neophodno je da vaspitači i učitelji međusobno sarađuju, dogovaraju se o tome koje će aktivnosti integrisati, koja će sredstva koristiti i sl.

Kandidatkinja u petoj cjelini teorijskog dijela rada navodi pregled dosadašnjih istraživanja u ovoj oblasti. Integrirana nastava može se posmatrati sa različitih aspekata, ali suštinski kroz dva osnovna pitanja: pitanje stručnog usavršavanja vaspitača za primjenu integrisane nastave i pitanje spremnosti vaspitača za inovativni model nastave.

U drugom poglavlju rada, u metodološkom dijelu, kandidatkinja Jelić definiše istraživački cilj usmjerjen na dobijanje odgovora na pitanje *kakva su mišljenja i iskustveni stavovi vaspitača prema pripremanju za integriranu nastavu u prvom razredu osnovne škole*.

Imajući u vidu prethodno definisan problem, predmet, cilj i rezultate do kojih su došli prethodni istraživači, formulisana je hipoteza *da se vaspitači pripremaju za integriranu nastavu u prvom razredu osnovne škole*.

Definisane su i sporedne hipoteze:

- Pretpostavlja se da su vaspitači u dovoljnoj mjeri stručno osposobljeni za primjenu integrisane nastave u prvom razredu osnovne škole.
- Pretpostavlja se da se vaspitači često pripremaju za integrisanu nastavu u prvom razredu osnovne škole.
- Pretpostavlja se da vaspitači pripremaju nastavna sredstva i pomagala, uređuju sredinu za učenje u cilju što kvalitetnije realizacije integrisane nastave u prvom razredu osnovne škole.
- Pretpostavlja se da vaspitači u velikoj mjeri sarađuju sa učiteljima u pripremanju za integriranu nastavu.

Za ispitivanje projektovanih zadataka, konstruisani su odgovarajući istraživački instrumenti: grupni intervju i anketni upitnik. Upitnikom o stanju i potrebama za stručnim usavršavanjem vaspitača za primjenu integrisane nastave u prvom razredu osnovne škole, ispitani su stavovi vaspitača u osnovnim školama sve tri regije u Crnoj Gori. Populaciju u ovom istraživanju činili su vaspitači koji izvode vaspitno-obrazovni rad u prvom razredu osnovne škole u školskoj 2020/21. godini. Istraživanje je realizovano na uzorku od 108 vaspitača zaposlenih u 43 osnovne škole u 11 gradova u Crnoj Gori.

Anketni upitnik ispitanci su popunjavali anonimno. Podaci dobijeni istraživanjem obrađeni su kvalitativno, deskriptivnom metodom i kvantitativno u procentima kao mjeri relevantnog odnosa. Na osnovu prikupljenih i obrađenih podataka izvršena je analiza, zatim sinteza i uopštavanje, a potom formulisani zaključci o obavljenom istraživanju i proučavanju. Zaključci su izvedeni, kako iz obrade i analize primarnih podataka prikupljenih putem ankete, tako i na osnovu grupnog intervjeta.

Sumirajući rezultate istraživanja, kandidatkinja konstatiše da je glavna istraživačka hipoteza potvrđena, kao i da su četiri sporedne hipoteze potvrđene:

- Vaspitači su u dovoljnoj mjeri stručno osposobljeni za primjenu integrisane nastave u prvom razredu osnovne škole.
- Vaspitači se često pripremaju za integriranu nastavu.
- Vaspitači pripremaju nastavna sredstva i pomagala, uređuju sredinu za učenje u cilju što kvalitetnije realizacije integrisane nastave u prvom razredu osnovne škole.
- Vaspitači u dovoljnoj mjeri sarađuju sa učiteljima u pripremanju integrisane nastave u prvom razredu osnovne škole.

Odgovarajući argumentovano na postavljene hipoteze, kandidatkinja Jelić, pozivajući se na ogromnu empirijsku evidenciju, daje preporuke. Neophodno je organizovati seminare ili druge oblike stručnog usavršavanja vaspitača iz oblasti integrisane nastave, potom obezbijediti potrebna sredstva za realizaciju ove nastave (informacionu tehnologiju, savremene table). Na časovima primjenjivati više slikovnog materijala u cilju kvalitetnijeg usvajanja znanja učenika prvog razreda osnovne škole.

Novina koju Milica Jelić ističe kao rezultat istraživačkog rada je potreba za promjenom modela nastave. Kandidatkinja ističe da je dosadašnji koncept tradicionalnog obrazovanja potrebno zamijeniti integrativnim pristupom, kroz obavezno čvršće povezivanje različitih nauka, oblasti proučavanja i školskih predmeta.

ZAVRŠNA OCJENA RADA

Na osnovu iznijetog, Komisija konstatuje da magistarski rad kandidatkinje Milice Jelić, na temu: „**PRIPREMANJE VASPITAČA ZA INTEGRISANU NASTAVU U PRVOM RAZREDU OSNOVNE ŠKOLE**”, ispunjava normative koji važe za magistarske teze, te stoga predlaže Nastavno-naučnom vijeću Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da odobri usmenu odbranu ovog rada.

Nikšić, 15.10.2021. god.

Komisija, u sastavu:
Prof. dr Veselin Mićanović, mentor
Filozofski fakultet – Nikšić

Prof. Dr Tatjana Novović, član
Filozofski fakultet – Nikšić

Prof. dr Dijana Vučković, član
Filozofski fakultet – Nikšić

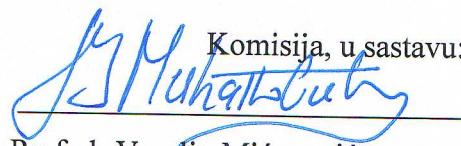
Odgovarajući argumentovano na postavljene hipoteze, kandidatkinja Jelić, pozivajući se na ogromnu empirijsku evidenciju, daje preporuke. Neophodno je organizovati seminare ili druge oblike stručnog usavršavanja vaspitača iz oblasti integrisane nastave, potom obezbijediti potrebna sredstva za realizaciju ove nastave (informacionu tehnologiju, savremene table). Na časovima primjenjivati više slikovnog materijala u cilju kvalitetnijeg usvajanja znanja učenika prvog razreda osnovne škole.

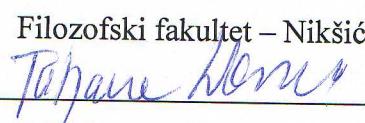
Novina koju Milica Jelić ističe kao rezultat istraživačkog rada je potreba za promjenom modela nastave. Kandidatkinja ističe da je dosadašnji koncept tradicionalnog obrazovanja potrebno zamijeniti integrativnim pristupom, kroz obavezno čvršće povezivanje različitih nauka, oblasti proučavanja i školskih predmeta.

ZAVRŠNA OCJENA RADA

Na osnovu iznijetog, Komisija konstatiše da magistarski rad kandidatkinje Milice Jelić, na temu: „**PRIPREMANJE VASPITAČA ZA INTEGRISANU NASTAVU U PRVOM RAZREDU OSNOVNE ŠKOLE**”, ispunjava normative koji važe za magistarske teze, te stoga predlaže Nastavno-naučnom vijeću Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore da odobri usmenu odbranu ovog rada.

Nikšić, 18.10.2021. god.

Komisija, u sastavu:
Prof. dr Veselin Mićanović, mentor

Filozofski fakultet – Nikšić
Prof. Dr Tatjana Novović, član

Filozofski fakultet – Nikšić
Prof. dr Dijana Vučković, član
Filozofski fakultet – Nikšić

PREDLOG ODLUKE – Tačka 4

UNIVERZITET CRNE GORE

Filozofski fakultet

Broj:

Nikšić,

Na osnovu člana 22 stav 2 Pravila studiranja na master studijama Vijeće Filozofskog fakulteta je na sjednici 03.11.2021. godine, donijelo

ODLUKU

I

Usvaja se Izvještaj Komisije za ocjenu master rada **Pripremanje vaspitača za integrисану nastаву у првом разреду основне школе Milice Jelić**, studentkinje master studija Predškolsko vaspitanje i obrazovanje na Filozofskom fakultetu.

II

Komisija iz tačke I ove Odluke će u skladu sa Pravilima studiranja na master studijama organizovati odbranu master rada.

DEKANKA

Dostaviti:

- Članovima komisije
- Uz Zapisnik sa Vijeća Fakulteta
- a/a

Prof. dr Tatjana Novović